

บันทึก

เรื่อง อำนาจในการออกหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม

กระทรวงการคลัง ได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๓๐๓/๑๑๙๐๗ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย(ปตท.)ได้ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาขอขยายการออกหนังสือค้ำประกันของบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม เพื่อค้ำประกันบริษัท กรุงเทพกลการ ๑๙๙๔ จำกัด ในการซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจาก ปตท. ซึ่งมีวงเงินค้ำประกัน ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดย ปตท. มีข้อสงสัยว่าบริษัทฯ จะมีอำนาจออกหนังสือค้ำประกันดังกล่าวหรือไม่ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การพิจารณาตีความประเด็นข้อกฎหมายเป็นไปอย่างถูกต้อง และถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) ผู้แทนบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม และผู้แทนการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย แล้ว เห็นว่า โดยที่บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย การที่บริษัทฯ จะมีอำนาจกระทำการอย่างใดจึงต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งตามมาตรา ๑๑^๑ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้ บริษัทฯ มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้ง การขยาย และการปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อม รวมทั้งสนับสนุนและดำเนินการให้มีการนำทุนจากภาคเอกชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศเข้ามาสนับสนุนการประกอบอุตสาหกรรมขนาดย่อม และในมาตรา ๑๒^๒ ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้

^๑ มาตรา ๑๑ วัตถุประสงค์ของบริษัทมีดังต่อไปนี้

(๑) ช่วยเหลือในการจัดตั้ง การขยาย และการปรับปรุงการอุตสาหกรรมขนาดย่อม

(๒) สนับสนุนและดำเนินการให้มีทุนส่วนเอกชนทั้งในและนอกราชอาณาจักรเข้าร่วมในการอุตสาหกรรมขนาดย่อม

^๒ มาตรา ๑๒ เมื่อได้มีการประชุมผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๙ แล้ว ให้บริษัทมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๑ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ให้การอุตสาหกรรมขนาดย่อมกู้ยืมเงิน หรือร่วมกับสถาบันการเงินอื่นให้การอุตสาหกรรมขนาดย่อมกู้ยืมเงินในวงเงินกู้ยืมจะไม่เกินสิบล้านบาท หรือไม่เกินจำนวนที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ โดยมีหรือไม่มีหลักประกันก็ได้

(๒) ให้อุปการะในการเงินด้วยวิธีซื้อหลักทรัพย์ หรือด้วยวิธีจัดให้ได้มาซึ่งส่วนได้เสียอื่นใด

(๓) ประกันซื้อ

(๔) จัดให้มีเงินกลับมาลงทุนใหม่ด้วยวิธีขายทรัพย์สินที่บริษัทได้มาจากการลงทุน

กำหนดให้บริษัทมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ได้ภายในขอบวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ เช่น ให้อุตสาหกรรมขนาดย่อมกู้ยืมเงิน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการ และทางเทคนิค แก่อุตสาหกรรมขนาดย่อม แต่บทบัญญัติดังกล่าวมิได้ให้อำนาจบริษัทฯ ในการค้ำประกันแต่อย่างใด การที่กฎหมายมิได้ให้อำนาจบริษัทฯ เช่นนั้น เนื่องจากการค้ำประกันเป็นเรื่องที่ผู้ค้ำประกันยอมเข้าผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อการชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ที่ตนค้ำประกันไม่ชำระหนี้ ซึ่งมิใช่เป็นการให้ความช่วยเหลือในการการจัดตั้ง การขยาย และการปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมขนาดย่อมอันเป็นวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ ส่วนการที่มาตรา ๑๒ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๓๔ กำหนดให้บริษัทฯ มีอำนาจรวมถึงการกระทำการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ นั้น เห็นว่า บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเพียงให้อำนาจบริษัทฯ ในการดำเนินการเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ (๑) ถึง (๑๓) ได้ แต่ต้องอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ ตามมาตรา ๑๑ มิใช่บริษัทฯ จะใช้อำนาจนั้นโดยเสรี นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ แล้ว จะเห็นได้ว่า กรณีที่กฎหมายประสงค์จะให้รัฐวิสาหกิจใดมีอำนาจค้ำประกันได้ กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นจะกำหนดในเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน เช่น มาตรา ๑๒ (๙) ^๓ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม

(๕) กู้ยืมเงินในหรือนอกราชอาณาจักรเพื่อธุรกิจของบริษัท และให้หลักประกันเงินที่กู้ยืม

(๖) ใช้เงินคงเหลืออยู่เปล่าของบริษัทซื้อหลักทรัพย์ที่มั่นคง

(๗) จัดให้ได้มา ถูกรวมสิทธิ เช่าหรือให้เช่า จำนองหรือรับจำนอง จำน่าหรือรับจำนำ และขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งอสังหาริมทรัพย์ สงหาริมทรัพย์ หรือหลักทรัพย์

(๘) เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคาร

(๙) จัดให้ได้มาซึ่งสัมปทาน สิทธิ หรือเอกสิทธิ์ใด ๆ บรรดาที่บริษัทเห็นว่าจะช่วยให้วัตถุประสงค์ของบริษัทสำเร็จผล

(๑๐) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการ และทางเทคนิค แก่การธุระอุตสาหกรรมขนาดย่อม และช่วยให้การธุระอุตสาหกรรมขนาดย่อมนั้นได้รับบริการเกี่ยวกับการบริหาร การจัดการและทางเทคนิค

(๑๑) รับชำระเงินใด ๆ เกี่ยวกับเงินที่บริษัทให้กู้ยืมมาก่อนวันถึงกำหนดชำระ

(๑๒) สั่งจ่าย รับรอง หรือสลักหลังตั๋วเงินหรือใช้เงินตามตั๋วเงินเพื่อประโยชน์แห่งธุรกิจของบริษัท

(๑๓) จัดให้มีการสงเคราะห์ตามสมควรแก่ลูกจ้าง หรือผู้ที่พ้นจากการเป็นลูกจ้างของบริษัทและครอบครัวของบุคคลเหล่านั้น

(๑๔) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของบริษัท

^๓ มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติให้เป็นตามวัตถุประสงค์ดังที่ระบุในมาตรา ๑๑ นั้น ภายหลังจากได้มีการประชุมใหญ่ตามมาตรา ๙ แล้ว บริษัทมีอำนาจกระทำการใด ๆ ที่กล่าวต่อไปนี้โดยตนเองหรือโดยฐานะเป็นตัวแทนบุคคลอื่น

แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ ดังนั้น จึงเห็นว่า บริษัทฯ ไม่มีอำนาจออกหนังสือค้ำประกัน บริษัท กรุงเทพการ ๑๙๙๔ จำกัด ในการซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวทางการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่ กรรมการร่างกฎหมาย) ในเรื่องเสร็จที่ ๒๕๑/๒๕๒๕^๔ ที่วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับอำนาจค้ำประกัน ขององค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยวตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๑ ว่า องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่มีอำนาจค้ำประกันการกู้เงิน เนื่องจากตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๑ ไม่ได้ให้อำนาจกระทำการ ดังกล่าวไว้ ซึ่งประเด็นข้อหาดังกล่าวคล้ายคลึงกับปัญหาที่กระทรวงการคลังหารือมานี้

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๔๓

(๙) ให้ประกันหรือรับชดเชยค่าเสียหายและความตกลงใด ๆ กับรัฐบาล เทศบาลหรือ บุคคลอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิ สัมปทาน และเอกสิทธิใด ๆ บรรดาที่บริษัทเห็นว่าจะช่วยให้วัตถุประสงค์ ของบริษัทสำเร็จผล

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ บันทึก เรื่อง องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีอำนาจค้ำประกันตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง องค์การอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๐๑ หรือไม่ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ สร. ๐๖๐๑/๑๖๙๖ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๒๕ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.